

Кыргыз Республикасынын Билим берүү жана илим министрлиги
И.Арабаев атындагы Кыргыз мамлекеттик университети.
Жаңы маалыматтык технологиялар институту

Окуу-методикалык кеңеш тарабынан

макулдашулган

15.09 2024-ж., № 1 протоколу

_____

«Бекитемин»

ЖМТТИИУн директору доц.м.а. Керимов

У.Т.

15.09 2024-ж.

АДАПТАЦИЯЛЫК-ПЕДАГОГИКАЛЫК ПРАКТИКА

Программа, жобо жана күндөлүк

Адаптациялык-педагогикалык практиканы
уюштуруу жана өткөрүү боюнча усулдук колдонмо.

Түзгөн: ага окутуучу Бузурманкулова А.А.

Аннотация

550200 Физика-математикалык билим берүү багыты Информатика профили (бакалавриат) боюнча окуган студенттер үчүн адаптациялык-педагогикалык практика билим берүү системасынын, билим берүү мекемелеринин окуу-тарбия процесси менен тааныштырууга, окуу процессинде алган теориялык жана практикалык билимдерин бышыктоого жана зарыл болгон компетенцияларды калыптандырууга, практикалык жөндөмдөр менен ыктарды өздөштүрүүгө жана студент-практиканттарды мугалимдик кесипке адаптациялоого багытталган.

Адаптациялык-педагогикалык практика жогорку квалификациялуу информатика кадрларды даярдоодо чоң мааниге ээ жана аталган практиканы өтөө студенттер үчүн окуу планындагы дисциплиналардай сыяктуу эле милдеттүү болуп саналат.

Аталган практика орто мектептердеги окуу-тарбиялоо процесстери менен таанышууга жана байкоо жүргүзүүгө мүмкүндүк берет.

Окуу-тарбия процессине байкоо жана талдоо жүргүзүү, педагогикалык-тажрыйбаларды үйрөнүү педагогикалык теорияларды колдоно алууга мүмкүндүк жаратат жана педагогикалык байкоону өнүктүрөт.

Адапциялык-педагогикалык практиканын негизги максаты - болочок мугалимдерди кесиптик-практикалык жактан даярдоо менен алардын кесиптик-педагогикалык багытын калыптандыруу жана билим берүү системасынын, билим берүү мекемелеринин окуу-тарбия процесси менен тааныштыруу:

- болочок мугалимди билим берүү системасынын жана билим берүү мекемелеринин окуу-тарбия процесси менен тааныштыруу;
- мектептен жана класстан тышкары тарбиялык иштердин уюштурулушу менен тааныштыруу;
- окуу-тарбия иштерин бийик деңгээлде өткөрүү үчүн керек болгон кесиптик ык, машыгууларды калыптандыруу максатында студенттерди мектептеги түрдүү тарбиялык жана практикалык иш-аракеттерге катыштыруу;
- педагогика, психология жана кесиптик предметтер боюнча теориялык алган билимдердин мектеп практикасында ишке ашырылышын окуп үйрөтүү;
- мектеп администрациясынын, класс жетекчилердин функционалдык милдеттери менен тааныштыруу;
- өзүнүн тандап алган адистиги боюнча мектептерде өтүлүүчү предметтердин мазмуну, милдеттери, окутуу өзгөчөлүктөрүн үйрөтүү;
- класс жетекчилердин тарбиялык иштеринин системасын окуп үйрөтүү жана тарбиялык сааттарды адаптация катары өтүү;
- класс коллективин, андагы окуучулардын бири-бирине болгон мамилелерин, жеке өзгөчөлүктөрүн, сабакка кызыгуусун, мугалимдерге болгон мамилелерин үйрөтүү;
- окуучулардын күндөлүктөрүн жана дептерлерин текшерүүнү үйрөтүү;
- алдыңкы педагогикалык тажрыйбалар менен тааныштыруу;
- “Мугалимдин социалдык-педагогикалык портретин” жана окуучунун психологиялык-педагогикалык мүнөздөмөсүн түзүү боюнча кээ бир илимий изилдөөчүлүк иштерди жүргүзүү;
- кесиптик-өздүк өнүгүүнүн планын иштеп чыгууну үйрөтүү;
- практикант-студенттерге окутуунун технологиялары, усулдары жана ыкмаларын үйрөтүү, студенттерди мектеп коллективинде иштөөгө адаптациялоо.

Адапциялык-педагогикалык практиканын милдети: болочок мугалимдерди педагогикалык кесип менен тааныштыруу жана аларды педагогикалык кесипке адаптациялоо.

Практика окуу планына ылайык күндүзгү окуу бөлүмүндө III-IV семестрде мектеп күнү болуп өткөрүлөт.

Студенттерди практикага бөлүштүрүү жана аларга жетекчилерди дайындоо кафедра башчысынын билдирүүсүнүн негизинде окуу жайдын ректорунун буйругу менен ишке ашырылат.

1. Практикада калыптануучу компетенциялар.

Адаптациялык-педагогикалык практиканы өтөө менен студент-практикант төмөндөгү кесиптик компетенцияларга ээ болот:

- Мектептеги окуу-тарбия процессинин уюштурулушун үйрөнөт жана түшүнөт;
- Мектеп документациялары менен иш алып барууну билет;
- Өзүнүн адистиги боюнча сабактардын маңыз-мазмуну менен таанышат;
- Педагог катары өзүнүн кесиптик деңгээлин өнүктүрүүгө жана өзүнөзү тарбиялоого мүмкүнчүлүк алат;
- Мугалимдин кесиптин маңыз-мазмунун түшүнөт жана окуучулар менен иш алып бара алат;
- Класс жетекчисинин иш планын түзө алат. Тарбиялык саатты жана класстан сырткаркы иштерди жүргүзүүнүн ыктары менен машыгууларына ээ болот;
- Окуучунун жекелик-психологиялык өзгөчөлүктөрүн окуп билүү менен ага мүнөздөмө жаза билет;
- Ата-энелер менен иш жүргүзүүнү окуп үйрөнөт;
- Мектептеги өзүн-өзү башкаруу органдарынын иш-аракеттерин түшүнөт жана алар менен иш алып бара алат;
- Сабактын типтерин жана анда колдонулган усулдарга, ыкмаларга, каражаттарга баа бере алат жана сабактын планын түзүүнү билет;
- Педагогика жана психология предметтеринен теориялык алган билимдерин практикада колдоно алат.

2. Компетенцияны калыптандыруу талаптары.

Адаптациялык-педагогикалык практика информатика адистигин даярдоодогу негизги учурлардын бири жана бул практиканы өткөрүү милдеттүү болуп саналат. Анткени студенттер практика учурунда класстарда окуу жана тарбиялык иштерди жүргүзүүгө түздөн-түз катышат, тажрыйбалуу мугалимдердин сабактарына катышып, анализ жүргүзөт, коомдук уюмдар менен иштөөнү үйрөнөт, коллектив менен иштөөнүн, окуучуларды жаш өзгөчөлүктөрүнө жараша мамиле кургандын ык, усулдарын өздөштүрөт.

Андан тышкары информатика кабинети жана аны жасалгалоону, информатика кружогунун иштерин дасыккан адистерден үйрөнөт, окуу, тарбиялык жана сабактан тышкаркы иштерди, информатика кечелерди өткөрүүнүн усулдары менен ыкмаларын өздөштүрүүгө мүмкүндүк алат.

Класстык коллективди жана андагы өзгөчө окуучулардын инсандык, социалдык, моралдык жана психологиялык сапаттарына жараша өзгөчө мамиле жасоого багытталган жеке сапаттардын үстүндө иш алып барууга кенен шарт түзүлөт.

Адаптациялык-педагогикалык практиканын жүрүшүндө студент окуучулар менен жекече иш алып барууну, педагогикалык ишмердүүлүктүн көптөгөн жолдорун үйрөнүүнү, мектеп документтери менен таанышууну, окуучулардын күндөлүк, дептерлерин текшерүүнүн эреже-усулдары менен таанышууну толук колго алат.

Адаптациялык-педагогикалык практика студент-практиканттарда маанилүү информатика билимдерди эске сактоо жана эске тутуу жөндөмдүүлүктөрүн калыптандырып, келечектеги мугалим катары өзүлөрүнүн үстүндө ар тараптуу иштөө мүмкүнчүлүктөрүн ачат.

Практика студент-информатиктерди педагогикалык кесипке адаптациялоо менен бирге кийинки курстарда боло турган практикаларда зарыл болгон жөндөмдүүлүктөр менен билимдерди чогултууга жол ачат.

3. Адаптациялык-педагогикалык практиканын жумуш программасы.

**Адаптациялык-педагогикалык практиканын жумуш программасынын
мазмуну жана сааттык торчосу. 120 саат., 4 кредит**

Убактысы	Аткарылчу иштердин мазмуну	Сааты	Аткарууга милдеттүү
	Багыт берүүчү конференцияны өткөрүү жана адаптациялык педагогикалык практиканын мазмуну, милдеттери менен тааныштыруу.	6	Институттун практика башчысы, деканат, кафедра башчысы, методисттер.
1-күн	Бөлүштүрүлгөн мектептерге студенттерди алып баруу. Мектептерде мектеп администрациясы менен пикир алмашуу; алардын функционалдык милдеттери менен таанышуу. Практиканттарды класстарга бөлүштүрүү.	6	Кафедра башчысы, методисттер. Мектеп жетекчилиги.
2,3-күн	Бөлүнгөн класстын документациясын окуп үйрөнүү, окуучулардын өздүк делолору, класстык журналы, күндөлүк ж.б. Окуучулардын социалдык абалына, жетишүүсүнө, тартибине анализ жасоо. Социалдык педагогдун ишинин мазмунун окуп үйрөнүү.	6	Методист, класс жетекчиси, педагогика жана психология кафедрасынын усулчусу, студент-практикант
4,5-күн	Класс жетекчисинин иш пландарын окуп үйрөнүү, тарбиялык, КТП пландардын түзүлүшүнө анализ жасоо. Класс жетекчисинин милдеттерин билүү. Окуучуга педагогикалык-психологиялык мүнөздөмө жазууну үйрөтүү.	6	Усулчу, класс жетекчиси. педагог-психолог.
6,7-күн	Класстагы окулчу предметтик сабактарга катышуу; Окуучулардын сабакка болгон мамилелерине педагогикалык-психологиялык анализ жасоо.	6	Усулчу, педагогика жана психология кафедрасынын методисттери, студент-практикант
8,9-күн	Класстагы тарбиялык сааттардын өтүлүшүнө катышуу жана анын усулу менен таанышуу.	6	Усулчу, студентпрактикант
10,11-күн	Бир тарбиялык сааттын план-конспектисин даярдоо жана жадыбал боюнча өтүү, алдыда жасала турган иштерге даярдануу.	6	Усулчу, класс жетекчиси, Студент-практикант, соц-педагог
12,13-күн	Мектептеги өтүлүүчү коомдук иштерге катышуу, жардам берүү.	6	Студент-практикант -педагог.
14,15-күн	Окуучулардын өзүн-өзү башкаруу органдарынын иштеринин мазмунун окуп үйрөнүү;	6	Класс жетекчиси Студент-практикант,
16,17-күн	Мектептеги усулдук бирикмелердин иштеринин мазмунун окуп үйрөнүү.	6	Усулчу, студ- практикант.
18,19-күн	Инновациялык технологиялардын колдонулушундагы анализ.	6	оку иштери боюнча жооптуу, студ. практикант.

20,21-күн	Класс жетекчисинин ата-энелер менен иш алып баруусунун өзгөчөлүктөрүн жана усулун окуп үйрөнүү. Ата-энелер комитеттеринин иш планы, жасаган иштери менен таанышуу.	6	Кл. жетекчии, усулчу, Студент-практикант, тарбия иштери боюнча жооптуу кызматкер.
22,23-күн	Мектептеги өзүнүн адистигине жакын болгон сабактарга катышуу, анын өзгөчөлүктөрүн окуп үйрөнүү.	6	Предметтик мугалимдер, студ. практикант.
24,25-күн	Мектептеги өзүнүн адистиги боюнча өтүлчү сабактарга катышуу, анын өзгөчөлүктөрүн окуп үйрөнүү.	6	Усулчу, Студентпрактикант
25,26-күн	Предметтик мугалимдер менен аңгемелешүү, өзүнүн тандап алган адистигине баа берүү.	6	Усулчу, Студент практикант
27,28-күн	Мектептеги, класстагы тартиби начар, милицияда каттоодо турган окуучу балдар менен иштөөнүн усулдарын окуп үйрөнүү.	6	Класс жетекчи, соц. педагог, педагог-психолог
29-күн	Мектепте жана мектептен сырткары өтүлүүчү тарбиялык, коомдук иштердин жүрүшүнө анализ.	6	Кл. жетекчиси, Студент практикант, тарбия иштери боюнча жооптуу кызматкер.
30,31-күн	Рекетчилик ж.б терс көрүнүштөр боюнча кандайча иш чаралар жүргүзүлүүдө, аларга анализ берүү.	6	Кл. жетекчиси, усулчу Студент практикант, тарбия иштери боюнча жооптуу кызматкер.
32-күн	Мектепте жана мектептен сырткары өтүлүүчү маданий-спорттук иштердин жүрүшүнө анализ; Окуучулардын андай иш-чараларга болгон мамилелерине байкоо жүргүзүү.	6	Мектептин тарбия иштери боюнча жооптуу кызматкери, класс жетекчи, практиканттар
	Адаптациялык-педагогикалык практиканын жүрүшүнө отчет жазуу. Жыйынтыктоочу конференцияны уюштуруу жана өткөрүү.	6	Методист, Студ. практикант

Эскертүү: практиканын жумушчу программасынын мазмунундагы көрсөтүлгөн болжолдуу иш-чаралар мектептеги реалдуу шарттарга байланыштуу өзгөрүп, толукталып турушу мүмкүн.

4. Адаптациялык-педагогикалык практика жогорку окуу жайлардын бардык адистиктеринде болуп өтүүчү, чыныгы адистерди даярдоодо негизги орунду ээлөөчү практика. Практикада студенттер чогултуп жаткан теориялык билимдерин мектепте иш жүзүндө салыштыра алышат. Андан тышкары чогултулган билимдерди окуу, тарбиялык жана класстан тышкаркы иштерге катышуу жана аларга анализ берүү менен окутуудагы усулдар, ыкмалар жана жөндөмдүүлүктөрдү арттырууга мүмкүнчүлүк алышат.

Адаптациялык-педагогикалык практикада студенттер мугалимдик кесипке өздөрүн адаптациялайт, мектеп коллективи, класстагы окуучулар, алардын жаш өзгөчөлүктөрүнө жараша мамиленин усулдары, класстагы, мектептеги жана мектептен сырткаркы тарбиялык, коомдук иштерге катышуунун эреже, тартиптери менен жакындан таанышат, тажрыйбалуу мугалимдердин педагогикалык сырларын, чеберчиликтерин үйрөнүүгө мүмкүнчүлүк алышат. Ошондой эле практикада студенттер предметтик жана предметтик эмес сабактарга катышат, аларга анализ берет, тарбиялык сабактарды уюштуруп, өтүү менен өздөрүн алгачкы жолу сынап көргөнгө мүмкүнчүлүк алышат.

Башка практикалардан өзгөчөлөнүп, адаптациялык-педагогикалык практика студенттерди тандап алган кесипке адаптациялайт жана кийинки курста боло турган практикаларга даярдайт. Ошентип адаптациялык-педагогикалык практика окуу процессинин составдык бөлүгү жана уландысы болуу менен бирге келечекте мугалимдик кесиптин ээси боло турган студенттерде

зарыл болгон профессионалдык билимдер менен сапаттарды, шыктарды калыптандырат жана бекемдейт.

5. Адаптациялык-педагогикалык практика - адистерди даярдоо процессиндеги негизги жана өткөрүлүшү милдеттүү болгон практика.

6. Адаптациялык-педагогикалык практика – окуу планынын та-лабына ылайык педагогика, психология жана социалдык-экономикалык билимдерди окутуунун усулу курсунун негизги бөлүктөрү өтүлгөндөн кийин ишке ашырылат жана ага окуу жылындагы теориялык сынактарды толук тапшырган студенттер гана жөнөтүлөт.

7. Адаптациялык-педагогикалык практика информатика адистигинин окуу планы боюнча окутуунун формаларында төмөндөгүдөй тартипте өткөрүлөт:

№	Окутуунун формалары	Курсу	Семестри	Сааты	Кредит
1	Күндүзгү	2	3,4	120	4
2	Сырттан	3	6	120	4

8. Окуу жылдын башында адаптациялык-педагогикалык практиканын жетекчилери кафедра башчысы тарабынан дайындалат. Ал жетекчилер бир кыйла педагогикалык тажрыйбага ээ болгон окутуучулардан болуусу зарыл.

9. Адаптациялык-педагогикалык практиканын объектилери:

9.1. Айылдык орто мектеп, мектеп-гимназиялар жана толук эмес орто мектептер;

9.2. Шаардык орто мектеп, лицей, гимназиялар;

9.3. Айылдык жана шаардык менчик мектептер;

9.4. Райондук орто толук жана толук эмес орто мектептер, гимназиялар жана менчик мектептер.

10. Адаптациялык-педагогикалык практиканын материалдык камсыздалышы:

10.1. Компьютер жана анын көргөзмөлүү куралдарды тараткан шаймандары;

10.2. Мектеп жетекчилерине жана предметтик жетекчилерге практикант-студенттерге жетекчилик кылгандыгы үчүн эмгек акыны төлөө жагы (контракт окуу формасынын студенттерине) окуу жайдын жетекчилигине жүктөлөт.

11. Адаптациялык-педагогикалык практика башталганга чейин кафедра башчысы практика өткөрө турган мектептерди тандап, анын жетекчилери менен эмгек келишимин түзүп алуусу зарыл.

12. Адаптациялык практика тайпалык мүнөздө өткөрүүгө ыла-йыкташкандыктан айрым-студенттерди тайпадан бөлүп, алыскы же өзүнчө мектептерге жөнөтүүгө уруксат берилбейт.

13. Практика башталаардын алдында тайпалык жетекчи студенттерге практиканын мааниси, максаты, план-программасы жана талап-тартиптери жөнүндө түшүнүк берип, студенттерди төмөнкү документтер менен камсыз кылат:

13.1. Жолдомо;

13.2. Күндөлүк.

14. Мектептерде студенттерге бекитиле турган жетекчинин адиси студенттердин адиси менен дал келүүсү зарыл.

15. Студент-практиканттардын мектептеги бир күндүк практикасы 6-сааттан ашпоого тийиш.

16. Студент-практиканттарга (ар кандай себептер менен) предметтик сабактарды өткөнгө же башка мугалимдерди алмашканга тыюу салынат.

17. Студент-практиканттарга атайын мектеп жетекчилигинин уруксаты менен жана усулчу жетекчилердин, класс жетекчинин жардамы менен кичинекей класстарда тарбиялык сабактарды өткөнгө уруксат берилет.

18. Тайпалык усулчу-жетекчинин милдеттери:

18.1. Практиканттарды тиешелүү мектептерге жөнөтүп, аларды кабыл алуусун уюштуруу, мектеп жетекчилигин, информатикачы мугалимди практиканын талаптары, шарттары менен тааныштыруу.

- 18.2. Практиканттарга сабакты байкоонун комментарийлык анализин жазууну үйрөтүү;
  - 18.3. Практиканттар менен бирге өтүлгөн сааттар боюнча талкуу жүргүзүү;
  - 18.4. Студенттердин практиканы канчалык деңгээлде өткөндүгүн тастыктаган мектеп жетекчиси тарабынан берилген мүнөздөмө менен кошо өзүнүн отчетун кафедрага тапшыруу;
  - 18.5. Практика боюнча мектептеги усулчунун аткарган сааттарын журналга түшүргөнүн көзөмөлдөө жана өзүнүн аткарган иштерин журналга каттоо.
  - 18.6. Практика учурунда кошумча лекциялык түшүндүрүү иш-терди уюштуруу;
  - 18.7. Практиканын башынан аягына чейин студенттерди окуу, тарбиялык жана гигиеналык жактан – ар тараптуу көзөмөлдөө;
  - 18.8. Студент-практиканттар менен жекече сүйлөшүүлөрдү уюштуруу;
  - 18.9. Студенттерди жетишпей жаткан көргөзмөлүү куралдар, адабияттар менен камсыз кылуу;
  - 18.10. Студент-практиканттардын мектептин ички эрежелерин сактоосун көзөмөлдөгө алуу;
  - 18.11. Студенттерге убакытты рационалдуу пайдалануусуна, талап кылынган нормативдүү документтердин жана информатикаый булак, адабияттардын үстүндө өз алдынча иштөөсүнө шарт түзүп берүү жана усулдук жардам көрсөтүү;
  - 18.12. Студенттердин жекече иштөөсүнө шарт түзүп берүү;
  - 18.13. Студенттердин сабактарга катышуусун жана анализ жүргүзүүсүн көзөмөлдөгө алуу жана алардын тарбиялык сабактарына катышуу;
  - 18.14. Студенттердин жүргүзүп жаткан документтерин туура толтурулушун текшерүү жана ага жекече сунуштарын берүү;
  - 18.15. Студенттерге конкреттүү тапшырмаларды берүү жана анын аткарылышын көзөмөлдөө;
  - 18.16. Студенттерди педагогикалык жаңы усулдар менен тааныштырып, кошумча консультациялык иштерди жүргүзүү;
  - 18.17. Практика сонунда боло турган педагогикалык кеңешменин жыйынында студенттердин отчетторун коргоосуна катышуу;
  - 18.18. Практиканы жыйынтыктаган студенттик илимий-практикалык конференцияны уюштурууда студенттерге жана кафедра башчыга көмөк көрсөтүү.
19. **Базалык предметтик усулчу-жетекчинин милдеттери.**
- 19.1. Студенттер менен иштөөнүн план-графиктин түзүп, аны үзгүлтүккө учуратпоо;
  - 19.2. Студенттерди мектеп коллективи, ички эреже-нормалары, окуу-усулдук программалар жана окуу календардык (КТП), тарбиялык иштер, мектеп документтери менен тааныштыруу;
  - 19.3. Мектепте мугалимдердин документтери кандай тартипте түзүлөөрү жана жүргүзүлөөрү тууралуу түшүндүрүү иштерин жүргүзүү;
  - 19.4. Практикант-студенттерди график боюнча класстарда боло турган предметтик, тарбиялык сабактарга катыштырууну жана аларга анализ жүргүзүүнү уюштуруу;
  - 19.5. Студенттерди класс жетекчиликтин иштери, ата-энелер, окуучулар менен иш алып баруу тууралуу күн сайын түшүндүрүү иштерин алып баруу;
  - 19.6. Мектептерде өткөрүлө турган кечелерге, тегерек стол, диспуттарга студент-практиканттарды катыштыруу, аларды уюштурууну үйрөтүү;
  - 19.7. Практикант-студенттердин документтеринин туура толтурулушун көзөмөлдөө;
  - 19.8. Студенттердин өз алдынча иштөөсүнө шарт түзүп берүү;
  - 19.9. Класстарда тарбиялык сабактарды уюштурууда жана өткөрүүдө студент-практиканттарга жакындан көмөк көрсөтүү;

19.10. Практиканын жыйынтыгында педагогикалык кеңешти чакыруу жана анда практиканттарды баалоо;

19.11. Базалык-предметтик жетекчи практикантка төмөнкү документтерди берүү менен практиканын соңуна чыгат:

19.11.1. Мүнөздөмө.

20. Студент-практиканттардын милдеттери:

20.1. Мектептин ички эрежелерине жана нормаларына толук баш ийүү;

20.2. Мектеп коллективи, окуучулар жана алардын ата-энелери менен этият мамиле жасоо;

20.3. Жетекчилер берген тапшырмаларды так жана өз убагында аткаруу;

20.4. Окуучулар менен жекече тарбиялык иштерди жүргүзүү;

20.5. Ата-энелер менен сүйлөшүүлөрдү уюштуруу;

20.6. Тарбиялык сабактарга тыкан жана талапка ылайыктуу даярдануу жана өтүү;

20.7. Талап кылынган документтерди туура жана өз убагында жүргүзүү жана аны жетекчилерге текшертип туруу;

20.8. Катышкан сабактарга анализди туура жана так жүргүзүү;

20.9. 1.9. Усулчу-жетекчи жана базалык усулчу-жетекчи менен кызматташтыкта болуу;

20.10. 20.10. Отчетту өз убагында даярдап тапшыруу жана жыйынтыктоочу конференцияга активдүү катышуу.

21. Практикант-студент тайпалык жетекчиге практика бүткөндөн кийин бир жуманын ичинде төмөнкү документтерди тапшырууга тийиш:

21.1. Мүнөздөмө;

21.2. Күндөлүк;

21.3. Тарбиялык иштердин материалдары;

21.4. Анализ дептери

AVN порталына жүктөлөт (электрондук форматта).

22. Практиканын жыйынтыгы боюнча студенттердин, жетекчилердин жана базалык жетекчилердин катышуусунда жыйынтыктоочу конференция болуп, студент-практикант жасалган иштер тууралуу отчеттук документтерин коргойт жана тапшырат. Практиканттын жасаган жумуштарын жетекчи карап чыгып, сынак китепчеге жана сынактык ведомостко баа коёт.

Практикадан четтетилген же практиканын жыйынтыгында канааттандырылгы эмес деген баа алган студенттер окуу планынын ушул семестрин аткарган эмес деп эсептелинет. Жүйөөлүү себептер менен (кокусунан ооруп калса ж.б.) практиканы убагында өтөбөгөн студенттерге институттун кеңешинин чечими менен жана тиешелүү документтердин негизинде окуу сабактарынан тышкаркы убакта кайрадан практиканы өтөөгө уруксат берилиши мүмкүн.

23. Адаптациялык практикага байланышкан бардык жасалган иштер тууралуу тайпалык жетекчилер жазма отчетторун тапшыргандан кийин окуу жайдын практика бөлүмү практиканын сапатын дифференциалдуу баа менен баалайт.

24. Практиканы уюштурууга жооптуу кафедранын милдеттери.

Практиканын башынан аягына чейин кафедра студент-практиканттарга окуу-усулдук көмөк көрсөтөт.

25. Окуу жайдын практика бөлүмүнүн жетекчисинин милдеттери:

25. 1.- практиканын план-графиктин түзөт, адаптациялык-педагогикалык практиканы уюштурууну камсыз кылып, ийгиликтүү жыйынтыгын каттоого алат;

25.2. - базалык мекемелер менен байланышты түзүүнү көзөмөлгө алат (күндүзгү бөлүм үчүн келишим түзүлөт, сырттан окуган студенттер өздөрү жашаган аймактарда өтөшөт);

25.3. -практиканы уюштуруу сабактарын өткөрүүнү уюштурат;

25.4. - тайпалык жетекчилердин жана базалык жетекчилердин иш-терин көзөмөлдөйт, пайда болгон кемчилдиктерди жоюу боюнча конкреттүү чараларды кабыл алат;

25.5. - практиканы жыйынтыктоону колго алат.

26. Адаптациялык-педагогикалык практикада студент-практиканттардын байкоо, анализ жүргүзүүлөрүнүн негизги түшүнүктөрү:

Байкоонун негизги максаты - мугалимдин иш тажрыйбаларын үйрөнүү жана кийинки курстардагы педагогикалык активдүү практикада колдоно алуу.

Таанышуу практикасы учурунда тайпалык-жетекчи студенттердин сабактарга катышуусун камсыз кылат жана талкуу уюштуруп, сабакка коюлуучу талаптарды, ага даярдануу иш-чараларын түшүндүрөт. Талкуунун учурунда студенттер баалоонун критерийлери менен, окутуучулар умтулган идеалдуу сабак жөнүндө түшүнүк алышат жана төмөнкүлөргө көңүл бурушат:

- сабактын максатынын коюлушунун маанилүүлүгүнө;
- сабактын тибин жана структурасын, ыкмаларын, усулдарын сабактын максатына ылайык тандоого;
- Окутуунун эки жактуу процесс экендигин түшүнүүгө;
- Информатика сабагында окутуунун жана тарбиялоонун принциптерин сактоого.

27. Практиканын сапатын текшерүүчү материалдар

Калыптанган компетенцияларды текшерүү

- практиканын соңунда окуу-тарбиялык сабактардын план, программалары, сабактан тышкаркы иштерди уюштуруу жана өткөрүү усулдары, сабактарга катышуунун анализин жүргүзүү иштери тууралуу түшүнүктөргө ээ болуусу - оозеки маектешүүдө текшерилет;
- мугалимдик кесипке адаптациялануусу, кызыгуунун пайда болушу – практиканын жүрүшүндө түздөн-түз усулдук-жетекчилер тарабынан текшерилет жана бааланат;
- уюштуруу иштериндеги жетишкендик сапаттарынын калыптанышы – ар түрдүү иштер боюнча конкреттүү тапшырма берилип текшерилет жана бааланат;
- сабактарды анализдей алуусу – сабактардан кийинки талкууларда, бул же тигил проблема боюнча студент-практиканттын өзүнүн жеке сунуштарын берүүсүндө, кызыгуусунун артышында текшерилет жана бааланат;
- информатикаый баалуулуктарга жана улуттук традицияларга этият жана сый мамиле кылууну өздөштүрүүсү – класстагы ар-бир окуучуга жасаган мамилесинен, жүрүш-туруш эрежелерин сактаганынан, белгилүү күндөргө карата уюштурулган иш-чараларга катышуусунда текшерилет;
- сабактарга тыкан жана жетиштүү даярдыгы - өткөн тарбиялык сабактарынан жана сабактарга жасаган анализдеринен билинет;
- Кийинки курстарда боло турган практикаларга даярдыгы - аткарылган иштер тууралуу жазылган отчетто жана аны коргоодо текшерилет.

27. Практиканын окуу-усулдук камсыздалышы:

Негизги адабияттар:

1. С. К. Кадыркулов, Н. М. Абдылдаев – "Информатика. Учебное пособие для 10-11 классов". – Бишкек: Кыргыз билим берүү институту, 2018.
2. Кыргыз Республикасынын билим берүү жана илим министрлиги – "Примерная программа по информатике для школ Кыргызской Республики". – Бишкек: Билим, 2019.
3. С. М. Абдыкадыров, Ж. Т. Усенова – "Программирование на языке Python". – Бишкек: Билим, 2020.
4. М. Э. Сагынбаев – "Информационные технологии в образовании". – Бишкек: Издательство КГУСТА, 2017.

5. Бузурманкулова А.А. Садыкова Л.Ж. Создание электронных учебников – Бишкек: Издательство 2020
6. Т. А. Бекбоев, Э. А. Рыскулова – "Методика преподавания информатики в школе". – Бишкек: Университетская книга, 2021.

Эл аралык адабияттар:

1. Кормен Т., Лейзерсон Ч., Ривест Р., Штайн К. – "Алгоритмы: построение и анализ". – Москва: Вильямс, 2013.
2. Таненбаум Э., Ветер Д. – "Архитектура компьютера". – Москва: Питер, 2015.
3. Седжвик Р. – "Алгоритмы на C++". – Москва: Вильямс, 2011.
4. Абрамян М. Э. – "Основы программирования на языке Python". – Москва: ДМК Пресс, 2020.
5. Застенкер Д. Л., Шенна Т. И. – "Информатика и ИКТ в школе". – Москва: Феникс, 2020.
6. Кормен Т., Лейзерсон Ч., Ривест Р., Штайн К. – "Алгоритмы: построение и анализ". – Москва: Вильямс, 2013.
7. Бэнкс Дж., Карсон Дж., Нельсон Б., Никол Д. – "Дискретное моделирование". – Москва: Издательство Вильямс, 2005.
8. Кнут Д. – "Искусство программирования", тома 1-3. – Москва: Вильямс, 2006.
9. Седжвик Р. – "Алгоритмы на C++". – Москва: Вильямс, 2011.
10. Абрамян М.Э. – "Основы программирования на языке Python". – Москва: ДМК Пресс, 2020.
11. Половко А. М. – "Компьютерные технологии и информационные системы в образовании". – СПб.: Издательство СПбГУ, 2016.
12. Шафрин Ю.А., Сухоручкин А.Н. – "Основы компьютерной грамотности". – Москва: Академия, 2015.

Кошумча адабияттар

1. Бекбоев Т. А. – "Компьютерные сети: учебное пособие для студентов". – Бишкек: Университетская книга, 2019.
2. Половко А. М. – "Компьютерные технологии и информационные системы в образовании". – СПб.: Издательство СПбГУ, 2016.
3. Кузнецов А. А., Попов П. А. – "Информационные технологии и основы программирования". – Москва: Юрайт, 2019.
4. Фигурнов В. Э. – "IBM PC для пользователя". – Москва: БХВ-Петербург, 2010.

Учебно-методическая литература:

1. • Республикасынын жалпы орто билим берүү мамлекеттик стандарты боюнча информатика сабагы.
2. • Кыргыз Республикасынын орто мектептеринде информатика сабагы боюнча типтүү окуу программалары.
3. Бекбоев Т. А. – "Методика преподавания информатики в школах Кыргызстана". – Бишкек: Билим, 2020.
4. Загорский В. М., Борисова Н. А. – "Информатика в школе: теория и практика". – СПб.: Издательство Питер, 2017.

Интернет-ресурстар

1. Министерство образования и науки Кыргызской Республики – <http://edu.gov.kg>

2. Платформа цифрового образования Кыргызстана "Bilim Bulagy" – <https://bilimbulagy.kg>

3. Открытые уроки и материалы по информатике для школ Кыргызстана – <https://bilim.kg>

датум: март 2024 г.

автор: [Имя]

1/1